

OPGERICHT 1979

HISTORISCHE VERENIGING

BULLETIN 122

VOORJAAR 2013

---

pentekening: Henk Meerwijk

Dorpsplein 14

Oud Stolwijk

ELEKTROTECHNISCH BUREAU

SCHEER
tel. 0182-341362

Teeuwen Infra
nachtenhuur, grond, weg en waterbouw

Teeuwen Infra vof
Benedenkerkseweg 95-97
2821 LB Stolwijk
Tel.: 0182 - 34 16 63
Fax: 0182 - 34 30 70
Mob.: 06 - 53 66 96 52
homepage: www.teeuweninfra.nl
e-mail: mail@teeuweninfra.nl

Rabobank Krimpenerwaard

www.rabobankkrimpenerwaard.nl

Rabobank (0182) 32 25 00

Wijbstraat 1
2821 AN Stolwijk
Telefoon 0182 343410

Telefax 0182 343413
Rabobank 1185 40 890
KvK Gouda 29050737

Specialisten in audio video en witgoed

zijderlaan bv stolwijk

telnr. 0182 - 34.66.00
faxnr. 0182 - 34.66.10

EMTÉ de Jong
Goudseweg 22
2821 BG Stolwijk
tel. 0182-342279
fax. 0182-342666

www.emte.nl

Snackbar Shoarma Petit Restaurant Eegdeman

Bovenkerkseweg 1
2821 XS Stolwijk
Tel. 0182-341386

Univé Zuid-Holland

Meridiaan 28
2801 DA Gouda
Tel. (015) 274 24 24
www.univezuidholland.nl

VONK & VERHOEF autoschadebedrijf

Nijverheidsweg 24
2821 AW Stolwijk

Verkoop en reparatie van diversen merken audio-, video- en witgoedapparatuur

Bovenkerkseweg 12, Stolwijk, Tel: 0182 - 342050

STOLWIJK

Nijverheidsweg 36
2821 AW Stolwijk
Telefoon 0182 347777

Machinaal Timmer- en Aanemersbedrijf

Abe Maaijen

TEL: 0182 514486
FAX: 0182 525726
MOB. TEL: 0653 366359

ING. A.F. MAAIJEN
BEUERSCHEWEG 73
2821 NE STOLWIJK

WWW.XS-TALE.NL/~MAAIJEN/BEDRIJF.HTML

Drogisterij Flach
Dorpsplein 2
2821 AR Stolwijk
Tel: 0182-341323

CAFE/PETIT RESTAURANT

't Wapen van Stolwijk

Dorpsplein 4, Stolwijk. Tel. 01824-2671.

ENDASS
voor vandaag en morgen

Achter de Kerk 8, Stolwijk
Tel. 0182-34 25 48, info@endass.nl

RegioBank
www.endass.nl

Plus Van Holten
Bezorgen??
Geen probleem!
Wij hebben een eigen bezorgservice

Populierenlaan 5 - 2821 BA Stolwijk
tel. 0182-341283

geeft meer

UITNODIGING

voor de

JAARVERGADERING & CONTACTAVOND

van de Historische Vereniging "Oud Stolwijk"

op **MAANDAG 22 APRIL 2013**

in Hervormd Centrum "Rehoboth", Achter de Kerk 7 te Stolwijk.

Aanvang: om 20.00 uur.

Zaal open: om 19.30 uur.

Agenda:

1. Opening door de voorzitter.
2. Jaarverslag van de secretaris (zie elders in dit bulletin).
3. Jaarverslag van de penningmeester.
4. Verslag van de kascommissie en benoeming van een reserve-lid van de commissie.
5. Bestuursverkiezing.
Aftredend en herkiesbaar: Arie Anker en Arie Blok.
Wij stellen u voor om in de plaats van het overleden bestuurslid Wim Maaijen te benoemen Kees Anker, Beijerscheweg 19.
Ter vergadering kunnen tegenkandidaten worden voorgedragen.
6. Rondvraag.
7. Afsluiting van het bestuurlijk gedeelte.

20.30 uur - 21.00 uur:

Film van de laatste rit op 13 september 1981 van de melkauto van Arie Verstoep uit Berkenwoude.

Hij haalt de melkbussen op bij de boeren in Berkenwoude, Stolwijk, Ouderkerk aan den IJssel en Gouderak en levert ze af bij de melkfabriek van "De Producent" in Gouda. Het beeld van de melkbussen langs de weg is dan definitief verleden tijd.

P A U Z E (met gratis consumptie)

21.30 uur - 22.30 uur:

Onze eigen cineast Gerrit Eegdeman komt met de film

Van "STOLWAARD" via de "GRIEND" naar "WILGENHOVEN"

De film geeft een impressie van de bouw van "Wilgenhoven" op het Stolwaardplein en de verhuizing van de bejaarden vanuit de "Griend" naar het zorggedeelte van "Wilgenhoven" aan de Kievitslaan.

Het belooft een leuke avond te worden.

We hopen weer veel leden (met partner) te kunnen begroeten.

Tot ziens op maandagavond 22 april a.s.

Het bestuur.

Jaarverslag "Oud Stolwijk" over 2012

Op 1 maart overleed ons bestuurslid Wim Maaijen in de leeftijd van 79 jaar.

Gedurende 28 jaar heeft Wim zich zeer verdienstelijk gemaakt voor onze vereniging.

Op 23 april hielden we onze jaarvergadering/contactavond.

De jaarverslagen over 2011 van de secretaris en de penningmeester werden zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd.

Het boekjaar werd afgesloten met een gering nadelig saldo.

Voor het jaar 2012 zal de kascommissie bestaan uit Loes Goudriaan en Adrie Streefland, met als reservelid Gerrit Vink.

Er werd afscheid genomen van secretaris Joop van der Ende, die zich niet meer herkiesbaar had gesteld en van voorzitter Dick Anker, die had besloten tussentijds af te treden, daar hij zich gaat inzetten voor de realisering van een museumboerderij.

Op voorstel van het bestuur werd Dick, die 12 jaar het voorzitterschap heeft bekleed, door de vergadering benoemd tot erelid.

Tot nieuwe bestuursleden werden gekozen Arie Burggraaf en Henk de Jong.

Het nieuwe dagelijks bestuur bestaat uit: Gijza Uittenbogaard-de Ruiters, voorzitter; Henk Verhoef, secretaris en Arie Anker, penningmeester.

Na de pauze verzorgde Theo Bakkers uit Ouderkerk aan den IJssel voor de bijna 100 aanwezigen een powerpointpresentatie over de watersnoodramp op 1 februari 1953.

Een springvloed, gepaard gaande met een zware noordwesterstorm, veroorzaakte grote dijkdoorbraken in zuidwest Nederland.

De Krimpenerwaard kon ternauwernood voor de ramp worden behoed.

Op 15 mei maakten we ons jaarlijks uitstapje.

's Morgens bracht een rondrit door Wassenaar en Den Haag ons langs de paleizen, de Koninklijke stallen, de regeringsgebouwen en talrijke andere bezienswaardigheden.

's Middags brachten we een bezoek aan het Binnenhof.

We mochten een kijkje nemen in de Ridderzaal en het gebouw van de Tweede Kamer.

De dag werd afgesloten met een diner in restaurant "De Schaapskooi" in Delft.

Op 18 augustus waren we weer present op de jaarlijkse braderie om onze nieuwe fotoboekjes te verkopen.

Van de 79 deelnemers wisten er 44 de juiste benaming van een 5-tal oude voorwerpen/gereedschappen te raden.

Verder hebben we op 8 september medewerking verleend aan de Open Monumentendag.

De Hervormde Kerk en de toren waren opengesteld voor het publiek.

184 personen hebben de toren uit 1501 tot transhoogte beklommen en de luidklok en het uurwerk bezichtigd.

De najaarscontactavond op 15 oktober trok 80 bezoekers.

Eerst gaf Dick Anker enige informatie over de plannen om in Stolwijk een museumboerderij te stichten.

Het is de bedoeling daarin de geschiedenis van de Krimpenerwaard en met name alles wat met de bereiding van de vermaarde Stolkse kaas te maken heeft, in beeld te brengen.

Vervolgens gaf oud-lerares geschiedenis Jet van Herwaarden-Rijlaarsdam uit Krimpen aan den IJssel een lezing/powerpointpresentatie over de dagelijkse praktijk van het openbaar lager onderwijs in de Krimpenerwaard in de tweede helft van de 19e eeuw.

Tenslotte verzorgde Arie Anker Nzn. uit Stolwijk een fotopresentatie, getiteld "De Bovenkerkseweg het jaar door".

De foto's hadden betrekking op de flora, fauna en de bebouwing in die buurt in de verschillende jaargetijden.

Er werden zes bestuursvergaderingen gehouden.

Zowel aan het begin als aan het einde van het jaar bedroeg het aantal leden 789.

Alle leden en begunstigers hebben weer vier verenigingsbulletins ontvangen.

We kunnen terugzien op een goed verenigingsjaar.

Henk Verhoef, secretaris

Jaarlijkse excursie

Onze jaarlijkse excursie is **-bij voldoende deelname-** gepland op DINS DAG 14 MEI A.S. Om **08.30 uur** vertrekken we vanaf het parkeerterrein **op de hoek Jan Steenlaan/Kievitslaan**. Omstreeks 10.15 uur wordt u tussen de Utrechtse Heuvelrug en de Veluwe koffie met appelgebak aangeboden.

Daarna toeren we verder over de Veluwe naar de Hanzestad Hattem.

In het historische Hattem gaan we om 11.45 uur aan boord voor een twee uur durende vaartocht over de ooit zo belangrijke handelsrivier de Gelderse IJssel, langs Zwolle en Zalk naar de Hanzestad Kampen.

Tijdens de afwisselende boottrip wordt een koffietafel geserveerd.

Na het ontschepen in Kampen heeft u tot 16.00 uur de tijd om het gezellige centrum van deze oude rijke stad te ontdekken en wat Kampersteur nu eigenlijk was.

Op de terugweg stoppen we om 17.30 uur voor een kleine maaltijd in de Gelderse Vallei.

We hopen om $\pm$ 20.00 uur weer in Stolwijk te arriveren.

De prijs van deze excursie bedraagt € 58,- per persoon.

Deelneming hieraan kan **uitsluitend door aanmelding vóór 8 april a.s. bij Gijza Uittenbogaard-de Rooter, Karekietstraat 6, 2821 XP Stolwijk, tel. 0182-341612 en gelijktijdige overmaking van genoemd bedrag op ING banknummer 4482674 of Rabobanknummer 3614.12.150 ten name van Historische Vereniging "Oud Stolwijk", p/a Benedenkerkseweg 40, 2821 LD Stolwijk, onder vermelding van "excursie".**

Wanneer men door ziekte of ongeval verhinderd is om mee te gaan, wordt € 25,- teruggestort.

Bij overtekening vallen de laatst aangemelde personen af.

Zij krijgen het volledige bedrag retour.

Contributie

Tegelijk met dit voorjaarsbulletin ontvangt u een accept-girokaart.

Daarmee kunt u de contributie voor het jaar 2013 voldoen.

De contributie bedraagt voor leden € 10,- en voor begunstigers (adverteerders) € 25,-.

Wanneer u op een andere wijze wenst te betalen, vergeet dan niet uw **lidmaatschapsnummer** te vermelden!

Fotoboekjes

Het boekje "Foto's van toen" 2012 met foto's van Stolwijk in vroeger jaren is -zolang de voorraad strekt- nog verkrijgbaar bij:

Drogisterij Flach, Dorpsplein 2, 2821 AR Stolwijk, tel. 0182-341323

of

Endass Verzekeringen/Bankzaken, Achter de Kerk 8, 2821 AP Stolwijk, tel. 0182-342548.

De prijs van het fotoboekje bedraagt € 5,50.

Nieuwe leden/begunstigers

leden:

dhr. T. Verhoef

dhr. W. Garskamp

mevr. W. Russner-de Borst

dhr. B. Bogaard

dhr. A. de Mik

Aarle-Rixtel

Benschop

Stolwijk

Stolwijk

Stolwijk

begunstiger:

BK Dakbedekkingen

Stolwijk

Een Stolwijks bruidspaar

door Gerrit Verkerk

In het "Rotterdams Nieuwsblad" van 15 oktober 1898 stond het volgende bericht:

"Een bruidspaar te Stolwijk bracht gisteren een bezoek aan familie in Lange Ruige Weide. Vóór de spoorweg aldaar gekomen, waren de slagboomen neergelaten voor een naderende trein. De bruidegom, ziende dat het paard onrustig werd, sprong uit de tilbury en kwam in een sloot terecht. Het jonge paard vloog vooruit en verbrijzelde den eerste slagboom. De bruid waagde toen ook den sprong, doch bleef aan het voetijzer haken en zo ging het de spoorweg over, gelukkig langs den laatste wagen van de voorbijsnellende trein. De tweede slagboom vloog nu uit den haak en verder ging het, terwijl het meisje achteraan sleepte. Toen het dier een eind verder gegrepen werd, bleek het wonder boven wonder, dat de bruid er met ontvelde handen en lichte beenwonden was afgekomen, hoewel de kleeren haar aan flarden langs het lijf hingen. De bruidegom kwam met den schrik en een nat pak vrij."

Evenals de lezers van dit bericht in Stolwijk destijds, was ook ik na lezing benieuwd over welk bruidspaar het eigenlijk gaat. De lezers van toen wisten dat snel, want natuurlijk ging het verhaal het dorp rond. Ik moest de trouwakte opzoeken. Daarin staat, dat bij burgemeester Jan Cornelis Kroon, ambtenaar van de burgerlijke stand, op 14 oktober 1898 **Bart Bogaard en Margje Maria Kapteijn** getrouwd zijn.

Bruidegom Bart Bogaard, in juli 1871 geboren te Hei- en Boeicop, is bouwman te Stolwijk. Hij is een zoon van Maarten Bogaard, eveneens bouwman, die met zijn vrouw Elisabeth de With naar Stolwijk is gekomen. De familie heeft geboerd in Benedenheul en een kleinzoon van Bart, ook Bart Bogaard, woont nu aan de Goudseweg. Getuigen van de bruidegom zijn broer Florus Bogaard en buurtgenoot Jan Scheer, beiden bouwman. Bart is 14 dagen later getuige als Jan Scheer trouwt met Annigje van Wijnen, dochter van Pieter van Wijnen en Grietje Oskam.

Bruid Margje Maria Kapteijn is in oktober 1872 geboren te Stolwijk. Zij komt uit een boerenfamilie met veel bekenden in Berkenwoude en Stolwijk. Haar vader is Arie Kapteijn, getrouwd met Maria Stoppelenburg. Getuigen van de bruid zijn Fop Kapteijn, bouwman te Stolwijk en Fop Kapteijn, bouwman te Berkenwoude. De eerstgenoemde Fop is een broer van de bruid en hij is de grootvader van mijn zwager Henk Kapteijn. Een zus van de bruid, Trijntje Fijgie Kapteijn, is de grootmoeder van Dick Anker, oud-voorzitter van de Historische Vereniging "Oud Stolwijk". Wellicht was zij als 8-jarige wel bruidsmisje. De tweede Fop is de jongste oom van de bruid en hij is vrijgezel gebleven.

Het familiebezoek te Lange Ruige Weide betreft een tante van de bruid: Wilhelmina Kapteijn, die getrouwd is met de Stolwijker Klaas Gerrit Blonk. Dit echtpaar woont aanvankelijk in Stolwijk, vertrekt in 1880 naar Reeuwijk en woont vanaf 1884 te Lange Ruige Weide. Tante Wilhelmina is vier jaar later in Lange Ruige Weide overleden en oom Klaas Gerrit is hertrouwd.

Op de foto, gemaakt rond 1903, zien we aan de linkerkant zittend bovengenoemde Maarten Bogaard met zijn schoondochter Margje Maria en zoon Bart en hun kinderen Maarten en Arie (in februari 1926 op dezelfde dag getrouwd). Erachter staan een knecht en twee dienstbodes.

Het elektrisch licht

Het is in onze moderne tijd haast niet meer voor te stellen wat onze voorouders afgetoebd hebben met de verlichting van hun huizen, stallen en schuren.

In de vroege middeleeuwen had men zgn. fakkels en toortsen (een brandend stuk hout), die veel rook gaven en erg flikkerend en brandgevaarlijk waren.

In de late middeleeuwen had men de waskaarsen uitgevonden, eerst in de kerken en kloosters en later in de huizen, gemaakt van bijenwas en later ook van stearine.

Ze stonden op tafel in een zgn. kandelaar.

Als men naar bed ging liep men met een "blaker", dat is een kandelaar met een handvat.

Kaarslicht gaf een beperkt gelig licht, getuige een boterhambordje van mijn grootmoeder, waarop stond:

*Een koetje in de nacht gekocht,
een "vrijster" bij de kaars gezocht,
doch wilt gij niet bedrogen zijn,
zo wacht de klare zonneschijn!*

Helaas zijn er veel huizen afgebrand doordat er een kaars omviel.

Het was altijd goed opletten.

In het midden van de 19e eeuw werd de aardolie ontdekt en één van de producten daarvan was petroleum.

Toen vond men de petroleumlamp uit en dat was een flinke vooruitgang.

De petroleumlamp

Een hangende petroleumlamp in de kamer was door zijn uiterlijk erg mooi om te zien en gaf veel meer en gezelliger licht dan de kaars.

Er was wel veel onderhoudswerk aan.

Elke week de petroleum bijvullen, het lampenkatoen dat de petroleum opzuigt geregeld bijknippen en soms het lampenglas dat een beetje zwart van het roet was geworden weer schoonmaken.

Voor werk buiten in het donker had men de petroleumstormlantaarn.

Nadat de Amerikaan Thomas Alva Edison in 1879 de elektrische gloeilamp had uitgevonden, begon de opmars van het "elektrische licht". Eerst in Amerika (in 1900 al 5 miljoen lampen) en in het begin van de 20e eeuw ook in de Europese grote steden Londen en Parijs.

In ons land was Amsterdam de eerste stad, gevolgd door Eindhoven waar de familie Philips een lampenfabriek begon, wat een groot succes bleek.

Vertraagd door de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) bereikte de elektriciteit in 1920 ook Stolwijk.

